

Joensuun seudun joukkoliikenteen vuoden 2023 tulos ja vuosikertomus

SEUJOUKJ 20.03.2024 § 8
100/02.02.02.00/2024

Seudullisen joukkoliikenteen osalta tehtiin talousarviomuutos syyskuussa 2023. Vertailutietona on siis joukkoliikenteen muutettu talousarvio.

Hallinto

Hallinnon osalta muutetun toimintakatteen ylitys oli noin 16 000 euroa.

Hallinto (alv 0)	TA2023	2023	Ylitys + / alitus -
Henkilöstökulut	-173 000	-181 000	-8 000
Palvelut	-494 000	-499 000	-5 000
Aineet, tarvikkeet	-13 000	-15 000	-2 000
Muut kulut	-54 000	-64 000	-10 000
Hallinnon tulot	86 000	94 000	8 000
Waltti-kehitt.-valt.av	50 000	51 000	1 000
Hallinnon nettokustannus	-598 000	-614 000	-16 000

Henkilöstökuluissa ylitys johtuu henkilöstöjärjestelyjen ajankohdan siirtymisellä. Muissa kuluissa vuokramenot nousivat arvioitua enemmän.

Nettomenot 2023 (alv0)	Joensuu	Kontiolahti	Liperi	Yhteensä
Hallinto muutettu TA	-443 000	-87 000	-68 000	-598 000
Hallinto TOT 2023	-455 000	-89 000	-70 000	-614 000
Ylitys + / alitus -	-12 000	-2 000	-2 000	-16 000

Kuntalaskutuksen oikaisu Kontiolahden ja Liperin osalta huomoidaan vuoden 2024 ensimmäisen laskutuksen yhteydessä: lisälasku hallinnon osalta Kontiolahdelle noin 500 euroa ja Liperille noin 400 euroa.

Liikennöinti

Liikennöinnin toimintakate ylitti muutetun talousarvion noin 24 000 euroa.

Joensuun katteen heikennys on noin 18 000 euroa. Kontiolahden ja Liperin katteen heikennys on kummallakin noin 3 000 euroa.

Liikennöinnin kulut

Liikennöintikorvauksissa ylitys oli yhteensä noin 266 000 euroa: JOJO-liikenteen korvaukset 208 000 euroa ja ELY-liikennöintikorvaukset 44 000 euroa. Liikennöintikorvausten kustannusindeksi on heinäkuun alusta alkaen edelleen samaa tasoa kuin loppuvuonna 2022.

Paikallisliikenteen sopimusehtojen mukaan liikennöitsijälle maksettiin kannustinta asiakastytyväisyysmittausten tulosten perusteella tammi-kesäkuussa yhteensä 40 000 euroa. Lisäksi helmikuussa 2023 paikallisliikennekohteen dieselkaluston osalta otettiin käyttöön HVO eli uusiutuvan dieselin tankkaus. Samanaikaisesti sähköbussissa myös lisälämmittimien polttoaineksi muutettiin HVO. Uusiutuvan dieselin käytön lisäkustannus on noin 100 000 euroa vuodessa.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen rahoitussuunnitelmassa ajokaudelle 2023-2024 käyttöoikeussopimukseen perustuvassa liikenteessä kuntien rahoitusosuus nousi 20 %:sta 25 %:iin. Bruttokorvauksiin perustuvassa liikenteessä keskustaupunkien kustannusosuuksia nostettiin 10 prosenttiyksiköllä, muiden kuntien osuuksia 5 prosenttiyksiköllä. Korotukset johtuivat ELY-keskuksen käyttöönsä saaman rahoituksen riittämättömyydestä.

Kuntaosuuksia korottamalla vältettiin vuorojen vähentämiset/lakkauttamiset maakunnassa sopimuskauden voimassa ollessa tulevan ajokauden aikana.

Liikennöinnin tuotot

Tuotot ylittivät muutetun talousarvion yhteensä noin 242 000 euroa. Matkamäärien lisääntyminen lisäsi myös lipputulaja.

Kelan koulumatkatuki toteutui muutetun talousarvion mukaisena. Lipputulot ylittivät muutetun talousarvion +239 000 euroa ja koulumatkaliput + 23 000 euroa.

Käteis- ja kausilippujen tulojen kehitykseen vaikutti osaltaan tammi-huhtikuussa asiakashintoihin viety arvonlisäverolain määräaikainen muutos. Asiakashinnat alennettiin silloin noin 10 prosentilla. Aikuisten kertalippumatkojen määrä kaksinkertaistui. Kausilippujen kappalemyynnissä oli suurin kasvu opiskelijoiden kohdalla eli kasvu oli 63 prosenttia. Aikuisten osalta kausilippujen kappalemyynnin kasvu oli pienen, kuitenkin 18 prosenttia.

Liikennöinti (alv 0)	Muutettu TA2023	2023	Ylitys + / alitus -
Kuljetuspalvelut	-12 087 000	-12 353 000	-266 000
Valtionavustus	884 000	884 000	0
KELA koulumatkatuki	1 500 000	1 507 000	7 000
Koulumatkaliput	630 000	653 000	23 000
Liikennöinnin tulot	4 148 000	4 360 000	212 000
Liikennöinnin nettokustannus	-4 925 000	-4 949 000	-24 000

Vuoden 2023 keskisuurten kaupunkiseutujen julkisen henkilöliikenteen valtionavustuksen perusrahoitusta saatiin rahoituspäätöksen mukaan 750 000 euroa. Ilmastoperusteisen rahoituksen osalta saatiin päätöksen mukaan 134 000 euroa eli valtionavustus yhteensä 884 000 euroa. Henkilöliikenteen valtionavustuksella katettiin 14 % joukkoliikenteen nettokuluista.

Seuraavassa taulukossa näkyvät kuntien maksuosuudet liikennöintimenojen osalta. Liikennöintimenot jaetaan kunnille liikennöinnin arvon mukaan yhteistyösopimuksessa sovitulla tavalla.

Nettomenot (alv0)	Joensuu	Kontiolahdi	Liperi	Yhteensä
Liikennöinti muutettu TA	-3 789 000	-684 000	-452 000	-4 925 000
Liikennöinti TOT 2023	-3 807 000	-687 000	-455 000	-4 949 000
Ylitys + / alitus -	-18 000	-3 000	-3 000	-24 000

Kontiolahden ja Liperin lisäosuudet huomioidaan vuoden 2024 ensimmäisen laskutuserän yhteydessä. Lisälasku liikennöinnin osalta Kontiolahdelle noin 8 000 euroa ja Liperille noin 11 000 euroa.

Kokonaisuudessaan Joensuun seudun joukkoliikenteen kate heikkeni muutetusta talousarviosta noin 40 000 euroa.

Matkustajamäärä

Joensuun seudun joukkoliikenteen matkamäärät jatkoivat kasvuaan. Vuoden 2023 muutetun talousarvion matkamäärätavoite oli 2,5 miljoonaa matkaa. Vuonna 2023 toteutui noin 2 693 000 matkaa. Tämä oli 8 % enemmän kuin muutettu TA2023 ja 19 % enemmän kuin vuoden 2022 toteutunut matkamäärä.

Waltti-kortilla olevien tuotteiden osalta matkustus lisääntyi eniten Kela-tuotteiden osalta, joiden myynti lisääntyi toisen asteen maksuttomien matkojen ansiosta. Muutoinkin matkamäärät lisääntyivät lähes kaikissa tuotteissa, vähennystä oli ainoastaan Kelan tukeman 14 vuorokauden lipun osalta.

Waltti-koulukortilla tehtyjen matkojen vähentymiseen vaikutti Kontiolahden Lehmon yläkoulun valmistuminen. Suurin osa Lehmossa asuvista yläkoululaisista ei enää ole koulumatkakoikeuden piirissä.

Kertalipulla matkustaneiden määrä myös lisääntyi. Vähennystä matkamäärissä oli havaittavissa veteraanien sekä Hilja- ja City-lippujen osalta.

	2019	2020	2021	2022	2023
Matkat	2 422 887	1 688 367	1 887 058	2 269 876	2 693 155
Muutos-%	5,5 %	-30,3 %	11,8 %	20,3 %	18,6 %

Valmistelija: joukkoliikennelogistikko Marja-Leena Inkinen-Remes

Liikennejärjestelmänsinöörin päätösehdotus:

Seudullinen joukkoliikennejaosto päättää

- merkitä joukkoliikenteen toteutum tiedot tiedokseen,
- lähettää vuoden 2023 seudullisen joukkoliikenteen toiminnan tuloksen tiedoksi Kontiolahden ja Liperin kunnille ja
- hyväksyä seudullisen joukkoliikenteen vuosikertomuksen vuodelta 2023.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.